

عنوان مقاله:

برآورد آب مصرفی در بخش کشاورزی به روش بیلان آب

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات مهندسی سازه های آبیاری و زهکشی، دوره 18، شماره 68 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

ابوالفضل ناصری - عضو هیات علمی بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی آذربایجان شرقی

فریبرز عباسی - استاد موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مهدی اکبری - دانشیار موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی

خلاصه مقاله:

حدود دو سوم آب رودخانه ها، دریاچه ها و آبخوان های زیرزمینی جهان در بخش کشاورزی به مصرف می رسد. در ایران نیز مانند سایر کشورها، بخش قابل توجهی از منابع آب های سطحی و زیرزمینی در این بخش استفاده می شود. مبنای اساسی برآورد حجم آب مصرفی در بخش کشاورزی تحلیل مولفه های بیلان آب در سطح کشور است. متغیر بودن میزان بارش سالانه منشا مولفه های بیلان آب در چرخه هیدرولوژی و به تبع آن، متغیر بودن حجم آب مصرفی در بخش کشاورزی، مهم ترین دلیلی است که برآورد مجدد مصرف آب در بخش کشاورزی را ضروری می سازد. بنابراین، در این پژوهش حجم آب مصرفی در بخش کشاورزی با رویکرد تفکیک مولفه های بیلان آب در چرخه هیدرولوژی بر مبنای داده های بلندمدت پنجاه ساله و کوتاه مدت هفت ساله بارش در سطح کشور برآورد و تحلیل شده است. میانگین بارش پنجاه ساله و هفت ساله به ترتیب برابر 249 ± 53 و 206 ± 33 میلی متر و میانگین حجم آب مصرفی تعدیل نشده در بخش کشاورزی (بدون احتساب تلفات) برای دو دوره یاد شده به ترتیب برابر 67 ± 18 و 83 ± 6 میلیارد مترمکعب به دست آمده است. میانگین آب مصرفی تعدیل شده (با احتساب تلفات) در این بخش در دوره هفت ساله برابر 75 ± 6 میلیارد مترمکعب معادل حدود 71 درصد آب تجدیدپذیر است. تحلیل ها نشان می دهد که بر مبنای برآزش داده های بلندمدت، حجم آب مصرفی در بخش کشاورزی در مقایسه با حجم آب تجدیدپذیر برابر 50 درصد است. به روز کردن برآورد حجم آب مصرفی در بخش کشاورزی در کشور و تحلیل تغییرات زمانی آن، برجستگی اساسی این پژوهش است. با این همه، استفاده از روش بیلان آب برای برآورد مصرف آب در بخش کشاورزی محدودیت ها و ساده سازی های متعددی دارد و برای اطمینان بخشی به نتایج برآوردها، لازم است آزمایش های میدانی مناسبی صورت گیرد.

کلمات کلیدی:

آب مصرفی کشاورزی، توازن آبی در کشور، سیکل هیدرولوژی، مصارف آب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1576735>

